

Klagenemnda for krav om kompensasjon og billighetserstatning
for psykiske belastningsskader som følge av deltakelse i
internasjonale operasjoner

Unntatt off., jf. offl § 13.1 jf. fvl § 13.1

VEDTAK

Klagesak nr.: 18/2017

Klager: [REDACTED]

Klagers prosessfullmektig: Advokat Jon Olav Holvik

Klagen gjelder: Krav om kompensasjon etter forskrift 2009-12-22 nr. 1768 om særskilt kompensasjonsordning

Beslutningsdato: 27. august 2018

I behandlingen har deltatt: Anne Stine Eger Mollestad
Marianne Abeler
Trond Jørgensen
Lars Finstad

Konklusjon: Saken faller utenfor nemndas mandat. Statens pensjonskasses vedtak oppheves og hjemvises til ny behandling under lov 2016-08-12-77 om verneplikt og tjeneste i Forsvaret m.m.

1. Sammendrag av sakens faktiske sider

Klagen gjelder krav om kompensasjon etter forskrift 2009-12-22 nr. 1768 om særskilt kompensasjonsordning for psykiske belastningsskader som følge av deltakelse i internasjonale operasjoner (kompensasjonsforskriften).

Klager er født [REDACTED] og vokste opp i [REDACTED] sammen med sine foreldre, tvillingsøster og tre eldre søsken. Oppveksten er beskrevet som god. Klager er i dag gift og har to barn. Klager har tjenestegjort i FN-tjeneste i til sammen [REDACTED] kontingenter i tidsrommet [REDACTED] til [REDACTED]. Tjenestegjøringene fant sted i [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] og [REDACTED].

Klager har beskrevet en rekke ulike hendelser under sine kontingenter som anføres å ha vært av traumatiserende art. Klager ble utsatt for et raketangrep under sin tjenestegjøring i [REDACTED] i [REDACTED]. Under dette angrepet fikk klager en reaktivering av traumer fra tidligere tjenestegjøring i internasjonale operasjoner. Klager hadde under sitt opphold i [REDACTED] samtaler med psykolog da han opplevde situasjonen som vanskelig, med søvnavbrudd og ubehag. Etter at klager kom hjem forsterket disse symptomene seg og klager har vært i behandling siden.

Klager sa opp sitt ansettelsesforhold med Forsvaret etter siste utenlandstjeneste i [REDACTED]. Klager har i ettertid studert ved [REDACTED] og har hatt ulike ansettelsesforhold. Fra 1. juni 2017 har klager mottatt 60 % uføretrygd fra NAV. Klager har vært 100 % sykemeldt siden januar 2018 og har søkt NAV om 100 % uføretrygd. Søknad om 100 % uføretrygd er til behandling hos NAV.

SPK innvilget i sitt vedtak av 10. mai 2017 kompensasjon tilsvarende 40 % av 65 G etter ordningens del II. Vedtaket begrunnes med at klager har en psykisk belastningsskade som har medført 40 % ervervsmessig uføretet. I forkant av vedtaket ble det innhentet en spesialisterklæring fra spesialist i klinisk psykologi Bård Greve. Psykolog Greve har funnet at det er årsakssammenheng mellom FN-tjenesten og klagers psykiske plager og den medisinske invaliditeten ble satt til 20 %.

Advokat Jon Olav Holvik påklaget SPKs vedtak av 10. mai 2017. I NAVs vedtak av 18. mai 2018 innvilges klager en uføretrygd på 60 %. På denne bakgrunn tilkjenner SPK i vedtak av 9. juni 2017 klager ytterligere 20 % kompensasjon. Klagers primære anførsel om 100 % kompensasjon etter ordningens del II tas ikke til følge og saken sendes frem for klagenemnda.

Klager og hans behandlende psykolog [REDACTED] møtte i klagenemnda. SPK var også til stede på møtet.

2. Klagenemndas vurdering

Det er ikke uomtvistet at klager er påført en psykisk skade som følge av tjenesten. Tvistespørsmålet som ble bragt inn for klagenemnda er knyttet til hvilken ervervsmessig uføretetsgrad klager er påført som følge av denne skaden.

Rett på ytelse etter kompensasjonsforskriften forutsetter at man er påført en varig psykisk belastningsskade som følge av tjenestegjøring i internasjonal operasjon. Videre må den psykiske belastningsskaden ha medført varig ervervsmessig uføretet, jf. forskriften § 3 første ledd. Av § 2 fremgår at forskriften gjelder for militært personell som har tjenestegjort i internasjonal operasjon i perioden 1. januar 1978 og frem til og med 31. desember 2009.

Klager har vært utsatt for flere traumer, hvorav noen forut for skjæringstidspunktet 31. desember 2009 og et særlig traume under tjenestegjøringen i [REDACTED] i 2012. Traumer påført etter 31. desember 2009 behandles etter lov om verneplikt og tjeneste i Forsvaret m.m., og det kan kreves erstatning etter denne lovens § 55.

Det er ikke et krav om at skaden må være realisert før 31. desember 2009, men det er et krav om at tjenesten forut for skjæringstidspunktet, er årsak. Dersom traumene er påført dels før og dels etter skjæringstidspunktet, må det foretas en konkret vurdering av om skaden er en følge av tjenesten før eller etter skjæringstidspunktet. Det er i kommentarer til kompensasjonsforskriften anført at det ved

bevistvil bør være det faktum som gir det gunstigste resultat for skadelidte som legges til grunn. (Advokat Claus Krag Brynildsen, kommentarer utarbeidet 1. februar 2014 til forskrift om særskilt kompensasjonsordning for psykiske belastningsskader som følge av deltakelse i internasjonale operasjoner.) Nemnda deler denne betraktning.

Det fremgår av spesialisterklæring utarbeidet av psykolog Greve at klager har opplevd en rekke svært belastende hendelser, bl.a. tjenesten i [REDACTED] i [REDACTED], hvor belastende hendelser ble opplevd som traumatiske. Hendelser fra siste kontingent i [REDACTED] vurderes også å være svært belastende uavhengig av klagers tidligere belastning og disse hendelsene anses å være utløsende for klagers psykiske plager i dag. Klagers fulle bilde med PTSD ble først aktivert ved de traumatiske hendelser i [REDACTED] i [REDACTED]. Den sakkyndige har ikke funnet at klager har noen inngangsinvaliditet forut for tjenestegjøringene, men at klager har vært preget av symptomer på PTSD helt fra sin første tjenesteperiode.

Nemnda mener det ikke er tvilsomt at klager er påført en psykisk skade som følge av tjenesten. For nemnda fremstår det som overveiende sannsynlig at det er de traumatiske hendelser i [REDACTED] i [REDACTED] som har vært utløsende for klagers psykiske plager.

På bakgrunn av at hendelsene fra [REDACTED] er de utløsende årsaker til klagers psykiske plager, har ikke klagenemnda mandat til å behandle saken. Saken skulle vært behandlet etter forsvarsloven. Vedtaket må derfor oppheves og hjemvises til SPK for behandling etter forsvarsloven § 55.

Nemnda finner likevel grunn til å bemerke at den sakkyndiges fastsettelse av klagers varige medisinske invaliditet til 20%, fremstår som lav. Nemnda mener det er berettiget grunn til å stille spørsmål ved om denne graden er representativ for klagers helsetilstand i dag. Klager fremstår med sterkt uttalte plager som medfører betydelig begrensninger i hans livsførsel.

Saken bør gis prioritet på bakgrunn av skadelidtes helse og da skadelidte ikke kan lastes for at vedtaket er truffet under feil regelverk.

For klageomgangen er det fremsatt krav om dekning av utgifter til juridisk bistand stort kr. 12.650 eks. mva. Kravet gjelder en tidsbruk på 5 timer og 30 minutter. I henhold til forskrift av 24. juni 2011 om klagenemnda § 13, dekkes rimelige og nødvendige utgifter til juridisk bistand i anledning klageomgangen. Kravet dekkes i sin helhet.

Det er fremmet krav om dekning av reiseutgifter med til sammen kr. 966,-. Utgifter knyttet til oppmøte i nemnda er besluttet dekket, da klager ikke kan lastes for at vedtaket er truffet under feil regelverk.

3. Konklusjon

Klagen avvises og tilbakesendes SPK for behandling etter forsvarsloven.

Vedrørende saksomkostninger for klageomgangen skal SPK utbetale kr. 12.650 eks. mva. I tillegg dekkes reiseutgifter med kr. 966,-.

Vedtaket er enstemmig.

***

Oslo, 19. november 2018

Anne Stine Eger Mollestad
Klagenemndas leder